

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–березень 2011 року

Промисловість

У січні–березні 2011р. порівняно з відповідним періодом попереднього року промислове виробництво збільшилось на 22,4%. Збільшення випуску продукції спостерігалось за всіма видами переробної промисловості, крім хімічної та нафтохімічної промисловості.

Випуск продукції у **добувній** промисловості порівняно з січнем–березнем 2010р. зменшився на 1,6%.

У **переробній** промисловості приріст виробництва продукції в січні–березні 2011р. становив 37,4%.

На підприємствах з *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився на 16,3%. Зросло виробництво борошна в 2,5 раза, виробів макаронних без начинки, не підданих тепловому обробленню – в 1,9 раза, свинини свіжої (парної) чи охолодженої – в 1,8 раза; на 33,3–2,1% – вершків жирністю більше 8%, виробів ковбасних, олії соняшникової нерафінованої, яловичини і телятини, свіжої (парної) чи охолодженої, пряників і виробів аналогічних; печива солодкого; вафель.

Водночас зменшився випуск круп на 58,6%; сирів жирних – на 47,5%; тістечок – на 27,6%; оселедців солоних – на 27,5%; риби копченої, включаючи філе – на 25%; на 9,7–0,3% – виробів здобних, тортів, виробів хлібобулочних, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао.

Проти січня–березня 2010р. випуск продукції у *легкій промисловості* збільшився на 11%, найбільше – на підприємствах з виробництва одягу з текстилю (на 17%).

На підприємствах із *виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них* у січні–березні 2011р. обсяги продукції зросли в 1,8 раза, на *підприємствах поліграфічної діяльності* – на 4,9%.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. індекс промислового виробництва становив 42,6%, в т.ч. на підприємствах з виробництва лаків та фарб – 69,6%, основної хімічної продукції – 5,3%. Водночас на підприємствах фармацевтичного виробництва випуск продукції зріс у 2,5 раза.

На підприємствах з виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився в 2,2 раза, в т.ч. у виробництві скла та виробів зі скла – в 2,9 раза, виробів з бетону, гіпсу та цементу – в 2,6 раза.

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився в 1,9 раза. Спостерігалось збільшення обсягів випуску трансформаторів електричних у 4,6 раза, сівалок – у 2,9 раза, насосів для паливно-мастильних матеріалів – у 2,1 раза,

розпушувачів та культиваторів – на 27,3%, насосів об'ємних ротаційних – на 19,7%.

На підприємствах з **виробництва електроенергії** обсяги продукції проти січня–березня 2010р. зменшилися на 7,8%.

У січні–березні 2011р. порівняно з відповідним періодом попереднього року промислове виробництво збільшилось на 22,4%. Збільшення випуску продукції спостерігалось за всіма видами переробної промисловості, крім хімічної та нафтохімічної промисловості.

Випуск продукції у **добувній** промисловості порівняно з січнем–березнем 2010р. зменшився на 1,6%.

У **переробній** промисловості приріст виробництва продукції в січні–березні 2011р. становив 37,4%.

На підприємствах з *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився на 16,3%. Зросло виробництво борошна в 2,5 раза, виробів макаронних без начинки, не підданих тепловому обробленню – в 1,9 раза, свинини свіжої (парної) чи охолодженої – в 1,8 раза; на 33,3–2,1% – вершків жирністю більше 8%, виробів ковбасних, олії соняшникової нерафінованої, яловичини і телятини, свіжої (парної) чи охолодженої, пряників і виробів аналогічних; печива солодкого; вафель.

Водночас зменшився випуск круп на 58,6%; сирів жирних – на 47,5%; тістечок – на 27,6%; оселедців солоних – на 27,5%; риби копченої, включаючи філе – на 25%; на 9,7–0,3% – виробів здобних, тортів, виробів хлібобулочних, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао.

Проти січня–березня 2010р. випуск продукції у *легкій промисловості* збільшився на 11%, найбільше – на підприємствах з виробництва одягу з текстилю (на 17%).

На підприємствах із *виробництва паперової маси, паперу, картону та виробів із них* у січні–березні 2011р. обсяги продукції зросли в 1,8 раза, на *підприємствах поліграфічної діяльності* – на 4,9%.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. індекс промислового виробництва становив 42,6%, в т.ч. на підприємствах з виробництва лаків та фарб – 69,6%, основної хімічної продукції – 5,3%. Водночас на підприємствах фармацевтичного виробництва випуск продукції зріс у 2,5 раза.

На підприємствах з виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився в 2,2 раза, в т.ч. у виробництві скла та виробів зі скла – в 2,9 раза, виробів з бетону, гіпсу та цементу – в 2,6 раза.

У *машинобудуванні* випуск промислової продукції в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився в 1,9 раза. Спостерігалось збільшення обсягів випуску трансформаторів електричних у 4,6 раза, сівалок – у 2,9 раза, насосів для паливно-мастильних матеріалів – у 2,1 раза, розпушувачів та культиваторів – на 27,3%, насосів об’ємних ротаційних – на 19,7%.

На підприємствах з **виробництва електроенергії** обсяги продукції проти січня–березня 2010р. зменшилися на 7,8%.

У 2010р. **інноваційною діяльністю** займалося 37 підприємств, що на 15,6% більше ніж у 2009р. Їх частка в загальній кількості промислових підприємств становила 13,2%.

Обсяг реалізованої інноваційної продукції склав 356,8 млн.грн. або 5,2% загального обсягу реалізованої промислової продукції.

Серед регіонів області найбільш активними до нововведень були підприємства міста Кіровограда.

Основними напрямками інноваційної діяльності підприємств у 2010р. були впровадження прогресивних технологічних процесів та освоєння нових видів інноваційної продукції.

Нові або значно удосконалені виробничі процеси впроваджували 18 підприємств, що у 1,5 р.б. ніж у 2009р., для виробництва нової та удосконаленої продукції використано 29 прогресивних технологічних процесів, з них 18 – маловідходних та ресурсозберігаючих.

Створенням та впровадженням технологічно нової та значно удосконаленої продукції займалося 18 промислових підприємств, що на рівні 2009р. Ними освоєно виробництво 65 видів інноваційної продукції, що на 5,8% менше ніж у 2009р.

У 2010р. активно впроваджували інновації ВАТ “Гідросила”, ЗАТ “Науково-виробниче підприємство “Радій”, ТДВ “М’ясокомбінат “Ятрань”, ТОВ Кіровоградський інструментальний завод “Лезо”, ВАТ “Паляниця”.

Сільське господарство

У січні–березні 2011р. обсяг валової продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств (у порівнянних цінах 2005р.) склав, за розрахунками, 211,3 млн.грн. Виробництво сільськогосподарської продукції порівняно з відповідним періодом 2010р. збільшилось на 5,1%, в т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 15,5%, господарствах населення – на 1,7%.

Проведення весняно-польових робіт. На початок квітня п.р. сільськогосподарськими підприємствами області ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих і багаторічних травах) посіяно на площі 46,1 тис.га, що в 2,5 р.б. аналогічного показника минулого року.

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) посіяно на площі 44 тис.га, що складає 95,4% посівів ярих культур та в 2,5 р.б. відповідної дати минулого року.

У структурі посівів ярих зернових та зернобобових культур (без кукурудзи) на звітну дату п. р. найбільшу питому вагу займає ячмінь – 79,6% (35 тис.га).

Найбільш активно розпочали посів ярих культур сільськогосподарські підприємства (крім малих) Новоукраїнського (4,9 тис.га або в 5,5 р.б. площі посівів на відповідну дату минулого року), Олександрійського (4,3 тис.га), Кіровоградського (3,7 тис.га або в 61,9 р.б.) та Новоархангельського (3,7 тис.га або в 1,9 р.б.) та Петрівського (3,3 тис.га або в 13,2 р.б.) районів.

Станом на 1 квітня 2011р. під посів ярих та для підживлення посівів озимих культур внесено 138,8 тис.ц мінеральних добрив або 30,5 кг на 1 га удобреної та підживленої площі (у 2010р. – 61,7 тис.ц та 12,8 кг відповідно).

Тваринництво. Порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшення обсягів реалізації худоби та птиці на забій відбулося як в сільськогосподарських підприємствах (на 0,7 тис.т живої ваги або на 35%), так і господарствах населення (на 0,7 тис.т або на 6,5%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 70,8% (у січні–березні 2010р. – 61,8%), великої рогатої худоби – 28,7% (37,2%), птиці всіх видів – 0,2% (0,2%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–березні 2011р. становив 3159 т, що на 6,9% більше ніж у січні–березні 2010р., в т.ч. свиней – 2207,9 т (на 16,8%); зменшилося вирощування великої рогатої худоби на 7,2% і становило 860,8 т, птиці – в 1,8 раза (63,2 т). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 118,1% (у січні–березні 2010р. – 150,1%). Середньодобові прирости свиней на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 5,6% та становили 265 г, великої рогатої худоби – знизилась на 2,1% (415 г).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–березні 2011р. збільшилися порівняно з січнем–березнем 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 19 районів, з них значно – Устинівського (в 3,3 раза), Гайворонського (в 2,9 раза), Добровеличківського (в 2,2 раза), Ульяновського (в 1,8 раза), зменшилися – в сільськогосподарських підприємствах Онуфріївського та Кіровоградського районів.

У січні–березні 2011р. виробництво молока в усіх категоріях господарств залишилось на рівні січня–березня 2010р. і склало 60,9 тис.т, у сільськогосподарських підприємствах – збільшилося на 3,4% (9,1 тис.т), господарствах населення – зменшилося на 0,6% (51,8 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 12 районів області, найбільш суттєво – Голованівського (в 3,5 раза), Бобринецького (в 1,5 раза), Вільшанського (на 38,6%) та Новгородківського (на 27,2%). У той же час порівняно з січнем–березнем 2010р. менше молока одержано підприємствами Онуфріївського (в 1,6 раза), Знаменського (на 24,8%) та Новоархангельського (на 20,2%) районів.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 35 кг (на 4,6%) і становив 800 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Олександрійського (1142 кг), Новгородківського (1051 кг), Олександрівського (989 кг), Кіровоградського (984 кг), Голованівського (924 кг) та найнижча – Маловисківського (375 кг), Онуфріївського (399 кг) та Новоархангельського (438 кг) районів.

Виробництво яєць у всіх категоріях господарств у січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. зросло на 16,4% і склало 116,1 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 37,7% (59,2 млн.шт.), у господарствах населення – на 0,4% (56,9 млн.шт.).

Обсяги виробництва яєць порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшили підприємства (крім малих) 3 районів області з 9, які займалися цим видом діяльності: Петрівського (в 12 разів), Ульяновського (в 2,2 раза) та Кіровоградського (на 44,3%).

Несучість курей-несучок збільшилася порівняно з січнем–березнем 2010р. на 12 яєць і становила 84 шт. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (84 шт.).

Порівняно з 1 квітня 2010р. в господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби зменшилася на 6,5%, в т.ч. корів – на 5%. Поголів'я свиней, овець та кіз, птиці зросло відповідно на 4,6%, 4%, 2,6%.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 квітня 2010р. зросла чисельність поголів'я свиней на 8,3%, овець та кіз – на 16,5%, птиці – на 6,4%, великої рогатої худоби, у т.ч. корів – зменшилась на 5,3% та на 3,9% відповідно. Найсуттєвіше зросла чисельність поголів'я свиней у Новгородківському (в 1,6 раза), Олександрівському (в 1,5 раза); овець та кіз – у Вільшанському (в 1,7 раза), Голованівському (в 1,5 раза); птиці – Онуфріївському (в 21 раз), Петрівському (в 7,9 раза) та Устинівському (в 2,3 раза) районах.

У господарствах населення зросла чисельність поголів'я свиней на 2%, овець та кіз – на 1,9%, птиці – на 1,4%. Чисельність поголів'я великої рогатої худоби скоротилась на 7,2%, в т.ч. корів – на 5,4%.

За січень–березень 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. в сільськогосподарських підприємствах зменшилось надходження приплоду телят на 0,4 тис. голів або на 7,1%, поросят – на 1,5 тис. голів або на 6%, ягнят та козенят – зросло на 0,2 тис. голів або на 11,4%. У розрахунку на 100 маток, які були на початок 2011р. вихід телят становив 30 голів (в січні–березні 2010р. – 31 голова), поросят – 265 голів (296 голів), ягнят та козенят – 63 голови (72 голови).

У сільськогосподарських підприємствах за січень–березень 2011р. відсоток падежу до обороту стада великої рогатої худоби залишився на рівні січня–березня 2010р., свиней – зменшився на 0,5 в.п., овець та кіз – збільшився на 0,8 в.п. і склав відповідно 0,5%, 2,1% та 2,1%.

За січень–березень 2011р. обсяг продажу сільськогосподарськими підприємствами населенню молодняка великої рогатої худоби становив 1 тис. голів, що на 0,3 тис. голів (в 1,6 раза) більше проти січня–березня 2010р., свиней – 2,3 тис. голів або на 2,5 тис. голів (в 2,1 раза) менше, птиці всіх видів – 27,4 тис. голів або на 32,9 тис. голів (в 2,2 раза) менше.

Станом на 1 квітня 2011р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 39,1 тис.т корм.од, що на 6,3% менше ніж на 1 квітня 2010р., в т.ч. концентрованих – 18,7 тис.т корм.од (на 9% менше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 4,9 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,3 ц корм.од (на 1 квітня 2010р. відповідно 5,4 ц та 2,7 ц корм.од).

Зростання забезпеченості тварин кормами порівняно з 1 квітня 2010р. зафіксовано в сільськогосподарських підприємствах 10 районів, значно – Світловодського (в 1,7 раза), Новгородківського (в 1,5 раза) та Бобринецького (на 32,9%). Найсуттєвіше зменшилась забезпеченість тварин кормами в аграрних підприємствах Новоархангельського (в 2,4 раза), Новомиргородського (в 2,1 раза), Онуфріївського (на 37,8%) та Петрівського (на 37,6%) районів.

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–березні 2011р. отримано дотацій за рахунок коштів податку на додану вартість у сумі 465,7 тис.грн.

Загальний обсяг вилову риби в господарствах області за січень–березень 2011р. становив 96,2 т, що на 27,1% менше порівняно з січнем–березнем 2010р.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції за січень–березень 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився в 1,5 раза, в т.ч. продукції рослинництва – в 1,5 раза, тваринництва – на 26,7%. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 89,3%, тваринництва – 10,7% (у січні–березні 2010р. відповідно 87,6% та 12,4%).

За січень–березень 2011р. від усіх категорій сільськогосподарських товаровиробників надійшло на переробні підприємства 3,8 тис.т живої ваги худоби та птиці, що на 16,9% більше порівняно з січнем–березнем 2010р., та 4,2 тис.т молока та молочних продуктів (на 8,7% більше).

Питома вага господарств населення в загальному обсязі продажу переробним підприємствам худоби та птиці знизилась з 11,2% в січні–березні 2010р. до 1,2% в січні–березні 2011р., молока – з 83,6% до 81,7%.

Порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшили обсяги реалізації худоби та птиці сільськогосподарські підприємства 19 районів, з них значно – Устинівського (в 3,6 раза), Вільшанського (в 3 рази) та Гайворонського (в 2,8 раза) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшено сільськогосподарськими підприємствами 11 районів, з них найбільше – Олександрівського (в 2,9 раза), Бобринецького та Вільшанського (в 1,7 раза).

Продаж яєць збільшено підприємствами Кіровоградського району (в 1,6 раза) із 6 районів, які займалися їх реалізацією.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами у січні–березні 2011р. порівняно з відповідним періодом 2010р. зросли на 42,9%, в т.ч. на продукцію рослинництва – в 1,5 раза, на продукцію тваринництва – знизилась на 6%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 квітня 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 676 тис.т зерна (на 12,2% більше проти 1 квітня 2010р.), в т.ч. 273,4 тис.т пшениці (на 10,5% більше). Безпосередньо в аграрних підприємствах зберігалось 294,9 тис.т зерна, в т.ч. 101,7 тис.т пшениці, 115,7 тис.т кукурудзи, 61,1 тис.т ячменю, 1,1 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 381,1 тис.т зерна, в т.ч. зернозберігаючі – 303,4 тис.т.

Запаси насіння соняшнику становили 353,7 тис.т (на 19,5% більше порівняно з 1 квітня 2010р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 70,5 тис.т (на 19,1% менше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 283,2 тис.т (на 35,6% більше).

Капітальні інвестиції

За 2010р. у розвиток економіки області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 2852,2 млн.грн. **капітальних інвестицій** (без ПДВ). Найвагомішу частку з них (85,6% загального обсягу) становили інвестиції в основний капітал.

Обсяг **інвестицій в основний капітал**, освоєних підприємствами та організаціями області, за 2010р. становив 2440,2 млн.грн. і зменшився на 9,2% порівняно з 2009р.

Головним джерелом фінансування інвестицій в основний капітал, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 68% капіталовкладень, що на 0,4 в.п. більше ніж у 2009р.

Збільшилась також частка витрат за рахунок коштів населення на індивідуальне житлове будівництво (на 4,7 в.п.), кредитів банків та інших позик (на 0,6 в.п.) та коштів місцевих бюджетів (на 0,5 в.п.).

Натомість зменшилась частка витрат за рахунок коштів державного бюджету (на 8,4 в.п.), іноземних інвесторів (на 0,1 в.п.).

Вагомі обсяги інвестицій освоєні на будівництві об'єктів Новокостянтинівського родовища, ПП “Еллада”, свинокомплексу та заводу з виробництва паливних гранул Корпорацією “Система ССБ”, ліній зв'язку, торговельних підприємств; реконструкції об'єктів електроенергетики, залізничного транспорту, ДП “Східний гірничо-збагачувальний комбінат”, ДП “Центральний гірничо-збагачувальний комбінат”, ТОВ “Побужський феронікелевий комбінат”, ВАТ з виробництва сільськогосподарської техніки “Червона зірка”; придбання обладнання ТОВ “Украгроком”, ПГОАПВТ – “Фірма Ласка”, ЗАТ “Радій”, ТОВ “Ласка” та сільськогосподарськими підприємствами.

Найбільшу частку (37,7% або 1062,6 млн.грн.) капіталовкладень спрямовано в розвиток промислових видів діяльності. Порівняно з 2009р. обсяги інвестицій в основний капітал у промисловість зменшилися на 44,7%. Це зумовлено зменшенням (на 50,9%) обсягів інвестицій у переробну промисловість, які склали 59% усіх капіталовкладень у промисловість. Інвестиції в розвиток підприємств добувної промисловості; з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води зменшилися на 35,7% та 10,7% відповідно.

Негативний вплив на темпи освоєння капіталовкладень у переробній промисловості мало зменшення інвестицій в основний капітал у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (на 66,8%) і машинобудування (на 32,2%). Частка цих видів діяльності в загальних обсягах капіталовкладень переробної промисловості становила 70,6%.

У 2010р. капіталовкладення у розвиток підприємств сільського господарства, мисливства та лісового господарства збільшилися в 2,1 раза, а їх частка у загальних обсягах інвестицій в основний капітал становила 31,4%.

У будівництво та технічне переоснащення об'єктів транспорту та зв'язку спрямовано 393,2 млн.грн., що становило 13,9% обсягів інвестицій по області. Капітальні вкладення в їх розвиток збільшились на 9,4% порівняно з 2009р.

Інвестиції в основний капітал зросли у діяльності готелів та ресторанів у 2,8 раза, фінансовій діяльності – в 2,3 раза, будівництві – в 1,7 раза, операціях з нерухомим майном, оренді, інжинірингу та наданні послуг підприємцям – на 38,5%, державному управлінні – на 34,9%, рибальстві – на 4,9% та скоротилися – у торгівлі; ремонті автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку на 28,2%.

У соціальній сфері спостерігалось збільшення інвестицій у підприємства, що надавали комунальні та індивідуальні послуги та здійснювали діяльність у сфері культури та спорту, в 1,6 раза, установи освіти – на 32,7% та зменшення – в установи охорони здоров'я та надання соціальної допомоги на 53%.

Інвестиції в житлове будівництво склали 249,6 млн.грн., що на 37,6% більше ніж у 2009р. Частка коштів, спрямованих на будівництво житла, становила 10,2% усіх капіталовкладень (у 2009р. – 5,9%). Значно зросли обсяги інвестицій у житлове будівництво в містах Світловодську, Знам'янці, Новомиргородському, Голованівському, Новоукраїнському, Онуфріївському, Знам'янському, Маловисківському та Ульяновському районах.

Будівельна діяльність

У січні–березні 2011р. будівельниками області виконано робіт на суму 56,8 млн.грн., що на 2,8% більше порівняно з січнем–березнем 2010р.

Сприятливі умови склались для будівельних підприємств міст Світловодська, Олександрії та Знам'янки, Долинського, Петрівського, Новомиргородського, Олександрівського, Новоукраїнського, Маловисківського, Бобринецького та Добровеличківського районів.

Скоротили обсяги будівництва порівняно з січнем–березнем 2010р. підприємства м.Кіровограда, Гайворонського та Кіровоградського районів. Скорочення обсягів будівельних робіт пов'язано з відсутністю замовлень та недостатнім фінансуванням.

Будівельні підприємства Вільшанського, Голованівського, Знам'янського, Компаніївського, Новгородківського, Новоархангельського, Олександрійського, Онуфріївського, Світловодського, Ульяновського та Устинівського районів будівельні роботи не виконували.

У січні–березні 2011р. працювало 54,7% загальної кількості будівельних підприємств області.

Транспорт та зв'язок

У січні–березні 2011р. підприємствами транспорту перевезено 1931,6 тис.т вантажів, що на 30,2% більше ніж у січні–березні 2010р., вантажооборот збільшився на 16,6% і склав 7039,5 млн.ткм.

Залізницею у січні–березні п.р. перевезено 1070,5 тис.т вантажів, що на 18,3% більше ніж у січні–березні 2010р. Збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (у 3,5 раза), брухту чорних металів (у 2 рази), лісових вантажів та чорних металів (у 1,7 раза), будівельних вантажів (на 27,9%) та разом з цим зменшилося – нафти і нафтопродуктів (на 29,7%), зерна і продуктів перемолу (на 16,1%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–березні 2011р. склав 6900,4 млн.ткм, що на 16,1% більше ніж у січні–березні 2010р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–березні 2011р. перевезено 860,1 тис.т вантажів, що у 1,5 раза більше січня–березня 2010р., вантажооборот збільшився у 1,5 раза і становив 138,6 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 40 дорожньо-транспортних пригод, що на 4,8% менше ніж у січні–березні 2010р., внаслідок чого поранено 57 осіб (на 18,8% більше), загинуло 3 особи (на 75% менше).

Авіаційним транспортом перевезено 1 тис.т вантажів, що на 35,4% менше ніж у січні–березні 2010р., вантажооборот зменшився на 21,6% і становив 0,5 млн.ткм.

Всіма видами транспорту у січні–березні 2011р. перевезено 25,4 млн. пасажирів, що на 28,2% більше ніж у січні–березні 2010р., пасажирооборот збільшився на 26,9% і склав 322 млн.пас.км.

У січні–лютому 2011р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 68,5 млн.грн., що на 1,8% більше ніж у січні–лютому 2010р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (50%), поштового (14,5%), телефонного міського (11,9%) та комп'ютерного (8,7%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–лютий 2011р. склав 26,3 млн.грн., що на 18% більше ніж

у січні–лютому 2010р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 38,3% проти 35,5% у січні–лютому 2010р.

Зовнішня торгівля товарами

Обсяг експорту товарів за січень–лютий 2011р. становив 63,5 млн.дол. США, імпорту – 29,8 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 56 країн світу.

Обсяг експортних операцій порівняно з січнем–лютим 2010р. збільшився з країнами СНД в 1,8 раза і склав 32,3 млн.дол., з іншими країнами світу – в 1,7 раза (31,2 млн.дол.), у т.ч. з країнами ЄС – у 2,3 раза (19,6 млн.дол.). До країн СНД було експортовано 50,8% усіх товарів, країн ЄС – 30,8% (у січні–лютому 2010р. відповідно 50% та 23,9%).

У цілому область експортувала товари до 44 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації – 19 млн.дол. У звітному періоді серед партнерів-країн СНД найбільше зросли експортні поставки до Узбекистану, Білорусі, Російської Федерації, серед країн ЄС – до Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Єгипту, Грузії, Китаю. Водночас зменшилися поставки до Туреччини, Індії, Туркменістану.

У січні–лютому 2011р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 28,1 млн.дол. Поставки машин, обладнання та механізмів становили 20,2 млн.дол. (з них механічних – 18,2 млн.дол.), готових харчових продуктів – 5,9 млн.дол., продуктів рослинного походження – 2,1 млн.дол., текстилю та виробів з текстилю, мінеральних продуктів – по 1,5 млн.дол., деревини і виробів з деревини – 1,1 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 1 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 35 країн-партнерів. У січні–лютому 2011р. в область з країн СНД надійшло 17,6% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 82,4%, в т.ч. з країн ЄС – 33,5% (у січні–лютому 2010р. відповідно 30%, 70% та 21,7%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–лютим 2010р. зросли з Туреччини, США, Російської Федерації, Німеччини, Малайзії, скоротилися – з Індії, Білорусі.

У січні–лютому 2011р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 8,1 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 6,7 млн.дол., транспортних засобів та шляхового обладнання – на 3,5 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 2,9 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 2,3 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 2,1 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 1,4 млн.дол., текстилю та виробів з текстилю – 1,1 млн.дол.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 2,3 млн.дол. або 3,6% загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг текстильний припадало 65,7%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 34,3%.

Наукова та науково–технічна діяльність

У 2010р. 15 організацій (підприємств) області виконували наукові та науково-технічні роботи, що на 15,4% більше попереднього року. Серед видів наукової діяльності технічні науки становили 76,3%, сільськогосподарські – 22,6%, педагогічні – 1,1%.

Чисельність працівників основної діяльності склала 544 особи, з них 373 (68,6%) – працювало в підприємницькому секторі, 145 (26,6%) – державному секторі, 26 (4,8%) – секторі вищої освіти. Науковою і науково-технічною діяльністю займалося 318 (58,5%) дослідників, 91 (16,7%) технік, 96 (17,6%) осіб допоміжного персоналу, 39 осіб (7,2%) – інші працівники. Науковий ступінь доктора наук мало 2 особи, кандидата наук – 24 особи.

Внутрішні витрати наукових організацій на виконання наукових та науково-технічних робіт склали 30 млн.грн., що майже на рівні 2009р., та розподілились таким чином: 96,4% загальної суми припадало на внутрішні поточні витрати, 3,6% – на капітальні вкладення.

Основним джерелом фінансування наукових та науково-технічних робіт, як і в 2009р., були власні кошти підприємств та організацій (81,1%), кошти державного бюджету склали 16,9%, інших джерел – 2%.

У 2010р. загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, виконаних власними силами наукових організацій, становив 28,3 млн.грн. Найбільша його частка (82,2%) припала на науково-технічні розробки (у 2009р. – 83,2%).

Науковими організаціями області протягом 2010р. виконано 156 робіт, спрямованих на створення нових видів виробів, технологій, матеріалів, сортів рослин і тварин та методів і теорій, з яких 92 (59%) – впроваджено у виробництво. Інноваційну спрямованість мали 33,3% наукових та науково-технічних робіт.

Результатом діяльності науковців у 2010р. стало 2823 публікації, у т.ч. 316 монографій, підручників та навчальних посібників, 816 статей у фахових наукових журналах, 1691 – інші роботи.

У 2010р. фахівцями наукових організацій (підприємств) здійснено 41 виїзд за межі України, в т.ч. з метою стажування, навчання, підвищення кваліфікації, викладацької роботи – 11, проведення наукових досліджень – 30 виїздів.

Спеціалісти наукових організацій області брали участь у 42 міжнародних семінарах та конференціях.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) за січень–березень 2011р. становив 2324,9 млн.грн., що на 18,6% більше обсягу січня–березня минулого року.

Оборот ресторанного господарства (включаючи оборот фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 14,4% і становив 48,1 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–березень 2011р. склав 1101,6 млн.грн., що у порівнянних цінах на 16,2% більше обсягу січня–березня 2010р.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в січні–березні 2011р. порівняно з січнем–березнем 2010р. збільшився на 52,9% при зростанні цін на 0,2%. При цьому продукти тваринництва подешевшали на 4,9%, їх продаж збільшився на 67%. Продаж продуктів рослинництва збільшився на 23,1% при зростанні цін на 23%.

Реалізація послуг. За січень–березень 2011р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 692,6 млн.грн. Порівняно з січнем–березнем 2010р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 10,9%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 653,6 млн.грн., що становило 94,4% загального обсягу реалізованих послуг (у січні–березні 2010р. відповідно на 570,1 млн.грн. та 95,8%).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 108,1 млн.грн. та порівняно з січнем–березнем 2010р. зменшився на 6% (у порівнянних цінах).

Податок на додану вартість за січень–березень 2011р. становив 44,9 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 4,8 млн.грн. (за січень–березень 2010р. – 40,3 млн.грн. та 4,5 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у березні п.р. порівняно з лютим становив 101,2%, з початку року – 103,3% (по Україні відповідно 101,4% та 103,3%).

На споживчому ринку в березні 2011р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 1,6%. Найбільше (на 9,2% та 5,3%) підвищились ціни на овочі та фрукти. На 1,2–4,4% подорожчали безалкогольні напої, хліб, цукор, маргарин, макаронні вироби, інші продукти харчування, шоколад, продукти переробки зернових. Разом з цим на 0,9–7,3% подешевшали кисломолочна продукція, масло, свинина, молоко, яйця, тваринні жири.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 0,6%, у т.ч. алкогольні напої – на 0,9%, тютюнові вироби – на 0,4%.

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 0,9%, насамперед, зумовлене подорожчанням амбулаторних послуг – на 1,8%, фармацевтичної продукції – на 0,5% та санаторно-курортних послуг – на 0,4%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 4,7% відбулося за рахунок подорожчання палива та мастил на 9,9%. Крім того, на 2,1% зросла вартість транспортних послуг.

За період з **початку року** продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 3,5%. Найбільше зросли ціни на овочі (на 26,9%), з них істотно подорожчала капуста – в 2 рази, гарбузи – в 1,5 рази, на 7,3–40,9% підвищились ціни на огірки закритого ґрунту, гриби, картоплю, моркву, цибулю, буряк. Зростання цін на фрукти у цілому на 17,5% в основному пов'язане із підвищенням цін на яблука (на 47,9%) та виноград (на 17%). На 20,1% зросли ціни на продукти переробки зернових, з них пластівці вівсяні – на 28,3%. крупи гречані – на 25,7%, пшоно – на 25,4%. На 2,9–6,4% подорожчали цукор, риба та рибопродукти, чай, макаронні вироби, хліб, безалкогольні напої, какао та порошок шоколад, фруктові соки, шоколад, інші продукти харчування, олія. Водночас суттєво (на 21,8%) знизилась ціни на яйця; на 1,1–14,7% подешевшали сир і м'який сир (творог), масло, кисломолочна продукція, молоко, рис, свинина, м'ясо птиці, тваринні жири.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 1,1% за рахунок підвищення цін на алкогольні напої на 1,9%.

Зростання цін на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 5% в основному пов'язане з підвищенням плати за гарячу воду та опалення – на 13,3%, водовідведення – на 8,9%, водопостачання – на 8,1%, електроенергію – на 6,8%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 9,1% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива та мастил – на 20,2%.

Ціни на послуги освіти зросли на 2,7%, за рахунок подорожчання дошкільної та початкової освіти на 13,4%.

Підвищення цін у сфері відпочинку та культури на 2,2% зумовлене підвищенням цін на газети та періодичу (на 9,1%), послуги кабельного телебачення (на 7,8%), туристсько-екскурсійні послуги (на 3,6%).

У сфері охорони здоров'я зростання цін на 2%, насамперед, зумовлене подорожчанням амбулаторних послуг – на 2,8%, санаторно-курортних – на 2,6%, фармацевтичної продукції – на 1,4%.

Фінанси

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування (сальдо) суб'єктів господарювання (крім банків, малих підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень–лютий 2011 року склав 108,3 млн.грн. прибутку. За видами економічної діяльності найбільший прибутковий фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування отримали підприємства промисловості – 101 млн.грн., торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 13,2 млн.грн. Найбільший збитковий фінансовий результат від звичайної діяльності до

оподаткування мали підприємства сфери діяльності транспорту та зв'язку – 6 млн.грн., з надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності у сфері культури та спорту – 1,2 млн.грн.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 58,4%, отримано 169,9 млн.грн. прибутку.

Найбільші обсяги прибутку від звичайної діяльності до оподаткування одержали підприємства промисловості – 136,8 млн.грн. (80,6% прибутку від звичайної діяльності до оподаткування підприємств області), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – 22 млн.грн. (12,9%), сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям – 6,3 млн.грн. (3,7%).

Збиток від звичайної діяльності до оподаткування в сумі 61,6 млн.грн. одержали 41,6% підприємств.

Найбільші суми збитку від звичайної діяльності до оподаткування мали підприємства промисловості (35,8 млн.грн.), діяльності транспорту та зв'язку (9,1 млн.грн.), торгівлі; ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку (8,8 млн.грн.).

Заробітна плата та стан її виплати

У січні–лютому 2011р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (по підприємствах та їхніх відокремлених підрозділах з кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 1832 грн., що в 1,9 раза вище прожиткового мінімуму для працездатної особи (941 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності.

Найвищий рівень оплати праці в лютому 2011р. спостерігався в транспорті, добувній промисловості та фінансовій діяльності, де заробітна плата працівників в 1,4–1,6 раза перевищила середній показник по області.

У працівників пошти та зв'язку, освіти, сфери операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, будівництва, охорони здоров'я, надання комунальних та індивідуальних послуг, сфери культури та спорту, торгівлі, сільського господарства, готелів та ресторанів, рибальства, рибництва розмір заробітної плати на 6,8–48% нижчий від середнього по області.

У січні–лютому 2011р. порівняно з січнем–лютим 2010р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 9,1% (у січні–лютому 2010р. порівняно з січнем–лютим 2009р. – на 8,7%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати впродовж січня–лютого 2011р. збільшилась на 2,5 млн.грн. або на 4,2% і на 1 березня 2011р. становила 62,3 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок березня 2011р. становив 16,4% фонду оплати праці, нарахованого за лютий 2010р.

Сума боргу працівникам *економічно активних підприємств* упродовж січня–лютого 2011р. збільшилася на 1,1% або на 451,4 тис.грн. і на 1 березня 2011р. становила 41,4 млн.грн. або 66,5% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, невикладених економічно активними підприємствами, 79,9 гривень заборгували своїм працівникам промислові підприємства.

Заборгованість із виплати заробітної плати перед працівниками економічно активних підприємств відсутня в одинадцяти районах області: Бобринецькому, Вільшанському, Добровеличківському, Знам'янському, Кіровоградському, Компаніївському, Маловисківському, Новгородківському, Новомиргородському, Олександрівському, Ульяновському.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 березня 2011р. становила 9,7 тис. осіб або 4,8% загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 4251 грн., що в 2,3 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за лютий 2011р.

Сума невикладеної заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж лютого 2011р. зменшилася на 7,8% або на 1,5 млн.грн. і на початок березня 2011р. становила 17,5 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Світловодськ (36,1%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010р. та попередніх роках (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 березня 2011р. становила 3,4 млн.грн.

У січні–лютому 2011р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 12260 сімей, з них у міській місцевості – 10130, сільській – 2130 сімей.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 7246 сім'ям, що становило 59,1% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 6856 сім'ям, сільській місцевості – 390 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–лютому 2011р. склала 1056,9 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 1010,9 тис.грн., сільській місцевості – 46 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у лютому 2011р. становив 124,6 грн. (у січні 2011р. – 158,5 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–лютому 2011р. нараховано коштів у сумі 15522 тис.грн., перераховано – 13902 тис.грн. (103,3% суми отриманих населенням субсидій).

У лютому 2011р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 8,1% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–лютому 2011р. звернулося 5710 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 3167, сільській – 2543 сім'ї.

Призначено субсидії 133 сім'ям (2,3% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 41 сім'ї у міській місцевості та 92 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 82,4 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 29,1 тис.грн., сільській – 53,3 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у лютому 2011р. становив 433,3 грн. (у січні 2011р. – 654,5 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–лютому 2011р. отримали 1718 сімей на суму 945,1 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 березня 2011р. становила 15,9 тис.грн.

У січні–лютому 2011р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 148,5 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 121,9 млн.грн., що становило 82,1% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 березня 2011р. склала 147,5 млн.грн., термін якої у лютому становив 2 місяці.

У лютому 2011р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 45,5% власників особових рахунків, газопостачання – 19,2%, вивезення побутових відходів – 17,8%, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 13,6%, централізоване водопостачання та водовідведення – 11,6%.

Населенням області у лютому 2011р. сплачено за **спожиту електроенергію** 16,3 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок березня 2011р. становила 6,1 млн.грн.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.06.2003р. №976 “Про затвердження порядку погашення реструктуризованої заборгованості та внесення поточних платежів за житлово-комунальні послуги” підприємствами-надавачами послуг з початку року договори щодо погашення реструктуризованої заборгованості не укладались. Сума платежів з погашення реструктуризованої заборгованості у лютому 2011р. з урахуванням договорів, укладених у 2003–2010рр., склала 4,9 тис.грн.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в державній службі зайнятості на 1 квітня 2011р., становила 20,8 тис. осіб. За допомогою у працевлаштуванні до цієї установи впродовж березня п.р. звернулося 3,2 тис. незайнятих громадян проти 3,5 тис. у лютому (у березні 2010р. – 2,8 тис. осіб).

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 97,1% незайнятих громадян, із них 71,4% отримували допомогу по безробіттю.

Кількість зареєстрованих безробітних на 1 квітня 2011р. становила 20,2 тис. осіб.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за березень п.р. знизився на 0,19 в.п. і на 1 квітня 2011р. становив 3,42% населення працездатного віку.

Зменшення зазначеного показника відбулося в основному за рахунок сільського населення, де він знизився на 0,55 в.п. та склав 4,53% населення працездатного віку. У міських поселеннях цей показник зріс на 0,01 в.п. та становив відповідно 2,81%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець березня п.р. становила 2045 проти 868 на кінець лютого (на кінець березня 2010р. – 1329 місць). Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакантних посад) 61,1% передбачалося для робітників, 21,9% – для службовців, решта – для осіб, які не мали професії.

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку в державній службі зайнятості, на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) знизилося з 25 осіб на кінець лютого п.р. до 10 осіб на кінець березня.

За сприяння державної служби зайнятості в березні п.р. працевлаштовано 3,1 тис. осіб проти 1,7 тис. осіб у лютому (у березні 2010р. – 2,8 тис. осіб). Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 30,2%, молодь у віці до 35 років – 40,7%. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з лютим п.р. зріс на 5,6 в.п. і становив 12,5%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в березні 2011р. на допомогу по безробіттю було витрачено 12,6 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 16,6 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 760,36 грн., що на 19,2% менше законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (941 грн.).

Демографічна ситуація

Станом на 1 березня 2011р. в області, за оцінкою, проживало 1008,7 тис. осіб.

За січень–лютий 2011р. чисельність населення скоротилася на 1308 осіб або на 8 осіб у розрахунку на 1000 жителів. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 1220 осіб та міграційного скорочення – 88 осіб. У загальному зменшенні населення частка природного скорочення становила 93,3%, міграційного – 6,7%.

Порівняно з січнем–лютим 2010р. обсяг **природного скорочення** зменшився на 160 осіб (на 11,6%). В області спостерігалось уповільнення природного скорочення з 8,4 до 7,5 особи на 1000 жителів. Природний рух населення порівняно з січнем–лютим 2010р. характеризувався зростанням народжуваності та скороченням смертності. Суттєвим залишається перевищення числа померлих над числом живонароджених: на 100 померлих припадало 59 дітей, що народились живими.

Природне скорочення населення в січні–лютому 2011р. зафіксовано у всіх районах області. Найнижчі рівні цього показника спостерігались в Компаніївському (2,3‰), Бобринецькому (3,4‰) районах та на території Кіровоградської міськради (3,2‰), найвищі – в Світловодському (17,2‰), Олександрівському (15,1‰) та Новомиргородському (14,6‰) районах.

Порівняно з січнем–лютим 2010р. збільшилось число народжених на 61 дитину (на 3,6%), одночасно зареєстровано зменшення числа померлих на 99 осіб (на 3,2%). **Загальний показник народжуваності** порівняно з січнем–лютим 2010р. зріс з 10,3 до 10,8 народженого на 1000 жителів.

Зростання народжуваності спостерігалось в 18 містах та районах, найбільше – в Кіровоградському (з 10,5‰ до 13,8‰) та Вільшанському (з 7,7‰ до 10,6‰) районах. Водночас скоротилась народжуваність у 7 містах та районах області, найбільше – в Ульяновському (з 14‰ до 11,8‰) та Петрівському (з 8,4‰ до 5,3‰) районах.

У січні–лютому 2011р. рівень **смертності** населення в області проти відповідного періоду 2010р. знизився з 18,7 до 18,3 особи на 1000 жителів. Водночас зростання смертності спостерігалось в 11 районах, найбільше – в Світловодському (27,4‰) та Новомиргородському (24,1‰) районах.

Рівень смертності коливався від 13,7‰ на території Кіровоградської міськради до 27,4‰ в Світловодському районі.

У січні–лютому 2011р. кількість померлих дітей у перинатальному періоді становила 22 (14 випадків мертвонароджень та 8 немовлят у віці 0–6 днів), у січні–лютому 2010р. – 26 (17 та 9 відповідно).

Основними причинами смерті дітей віком до 1 року були окремі стани, що виникають у перинатальному періоді, природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії, зовнішні причини. Всього у віці до 1 року померла 21 дитина.

У січні–лютому 2011р. **міграційне скорочення** населення склало 0,54 особи в розрахунку на 1000 жителів. Число прибулих на постійне проживання в області зросло порівняно з відповідним періодом 2010р. з 11,6 до 12,27 особи, вибулих – з 11 до 12,81 особи на 1000 жителів.

Більшість міграційних процесів відбувалась у межах України, включаючи міграцію в межах області.

У міждержавній міграції 75,4% числа прибулих в область становили іммігранти з країн СНД. Серед вибулих 48,4% виїхали до країн СНД і 51,6% – до інших країн.

Міграційне скорочення населення у січні–лютого 2011р. зафіксовано в 17 районах та містах області. Його рівень був найвищим у Знам'янському (6,6‰), Добровеличківському (6,5‰) та Компаніївському (6,3‰) районах. Поряд з цим у 7 районах та містах спостерігався міграційний приріст населення, найвищим він був у Долинському (7,8‰), Кіровоградському (4,8‰) районах та на території Олександрійської міськради (4,7‰).

Охорона навколишнього природного середовища

У 2010р. в атмосферне повітря області від стаціонарних джерел забруднення підприємств та організацій надійшло 14,8 тис.т забруднюючих речовин, що на 3,4 тис.т (на 18,8%) менше ніж у 2009р.

У середньому від діяльності одного підприємства у повітря надійшло 61,3 т забруднюючих речовин. У розрахунку на 1 км² припало 600,4 кг викидів забруднюючих речовин, на одну особу – 14,6 кг.

У 2010р. найбільше викинуто в атмосферне повітря оксиду вуглецю (34,4%), речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (28%), сполук азоту (11,5%), діоксиду та інших сполук сірки (8,8%), метану (7,9%), неметанових летких органічних сполук (4,8%).

Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, склали 1,2 тис.т або 8,3% загального обсягу по області. Крім того, в атмосферу надійшло 840,5 тис.т діоксиду вуглецю, який також має парникову дію.

Основними забруднювачами довкілля є підприємства переробної промисловості (56,3% загального обсягу забруднюючих речовин), транспорту та зв'язку (15,3%) та добувної промисловості (14,8%).

Найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин області надійшов в атмосферне повітря від підприємств м.Кіровограда (14,6%), Голованівського (39,9%), Світловодського (7,6%), Гайворонського (6,7%), Петрівського (6%) та Новоукраїнського (5,3%) районів.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ та прокуратури протягом січня–березня 2011р. зареєстровано 3019 злочинів (без урахування злочинів, зареєстрованих податковою міліцією), що на 400 злочинів (на 15,3%) більше ніж у відповідному періоді 2010р., серед яких 45% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 72,9% становили злочини проти власності, 9,1% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 3,6% – злочини у сфері службової діяльності, 3,1% – злочини проти життя та здоров'я особи, 2,8% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 2% – злочини проти громадського порядку та моральності, по 1,5% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту та проти громадської безпеки, 1,4% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

Протягом січня–березня 2011р. скоєно 15 умисних вбивств та замахів на вбивство, що на 48,3% менше ніж у відповідному періоді 2010р., 26 умисних тяжких тілесних ушкоджень, 9 згвалтувань та замахів на згвалтування (відповідно на 16,1% менше та на 50% більше порівняно із січнем–березнем 2010р.).

Кількість крадіжок (1925) та розбоїв (30) порівняно із відповідним періодом 2010р. збільшилась відповідно на 34,4% та 36,4%, проте кількість грабежів (112) та шахрайств (83) зменшилась відповідно на 21,1% та 20,2%. Кількість випадків хабарництва (10) збільшилась у 2 рази.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–березень 2011р. становила 2073 особи (на 20,4% більше ніж у січні–березні 2010р.), з числа яких 857 – жінки, 359 – пенсіонери, 66 – неповнолітні та 27 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (72,5%) від крадіжок – 1503 особи, серед яких 43,5% – жінки (654 особи). Від злочинних діянь загинуло 29 осіб, з числа яких 20,7% було вбито.

Серед виявлених осіб (1218), які вчинили злочини, 617 осіб раніше вже ставали на злочинний шлях, з них 55,8% мають незняту або непогашену судимість, 26,7% вчинили злочин у групі, 24,4% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння; 13,3% – жінки, 8% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 41,2%.

Головне управління статистики
у Кіровоградській області